

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravištvu (administraciji) in ekspediciji, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 277.

V Ljubljani, v ponedeljek 2. decembra 1889.

Letnik XVII.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom se prične nova naročba na

„Slovenca“,

h kateri najuljudneje vabi

OPRAVNIŠTVO.

Cena naročnini razvidi se na glavi lista.

Hus in Mladočehi.

V proračunski razpravi češkega deželnega zbora dne 25. novembra je pri točki „muzej“ vstal Mladočeh Šil ter zagovarjal komisijski nasvet, naj se med spominske plošče na pročelji muzejskega poslopja uvrsti tudi Husovo ime. Govornik je mej pritrdjevalnimi klici mladočeskimi poslancev opisaval Husov pomen za slavo in življenje Češke ter celega češkega naroda, naglašajoč, da je bil Hus reformator češčine, katero je povzdignil do pismenega jezika. Skušal je dokazati, da se niti duhovščina, niti zgodovinsko plemstvo ne smeta izjaviti zoper češčenje Husovega imena, ker se bajé ravno iz spričeval Husovih plemičev-sovremenikov in spisov katoliških duhovnikov kažejo njegove odlične lastnosti značaja. Govoriti se ne smé več o napredku in prosveti češkega naroda, ako bo ta predlog odklonjen.

V istem smislu je govoril tudi poslanec A. d. mek. Poslanec kanonik dr. Borovy je pobijal nasvet dr. Šila, rekoč: Gospodu Šilu prepuščam, če je katoličan, da spravi v soglasje s svojimi dolžnostmi nasproti katoliški cerkvi to, kar je ravnokar govoril. Dva razloga sta, zaradi katerih bom zoper napominani predlog glasoval, formalen in meritoren; formalni pomislek moj je ta, da je deželnega zbora kraljevine češke nevredno, razpravljati o napravi 96 spominskih plošč, tembolj, ker s tem menda

tudi davkoplačevalci niso zadovoljni. (Hrup na levi.) Moje mnenje je, naj se ta zadeva prepusti deželnemu odboru. Ker se pa stvar že razpravlja, dovolite mi, slavna gospóda, da izrazim o njem tudi svoje nazore, ki se pa nikakor ne vjemajo z onimi obeh gospodov predgovornikov. Priznavam, da si je Hus pridobil velike zasluge za češčino in češko slovstvo, da, celó za bogoslovje, kajti njegove pridige so še dandanes velike vrednosti. Hus je bil gotovo neustrašljiv človek, mož čistega in etičkega značaja, kakor je to tudi konstanški koncil priznal. Za to se pa tukaj ne gré. Dovolite mi, da odgovorim s stališča katoličana, katoliškega duhovnika na ono, kar se je čulo iz govora g. poslanca Šila. Vi smatrate za znak napredka, če se bje boj zoper dogme katoliške cerkve. Zatrjevati Vam smem, da tudi mi poznamo napredek v dogmah, sevéda le formalen napredek.

Vsako nasprotovanje dogmam Vam velja za napredek, mi pa je imenujemo upor zoper cerkev, upor, katerega cerkev ne more trpeti. (Tak jest! Vybore! na desnici.) To je razlog, zakaj govorim v imenu plemstva, na kateri je kazal gospod dr. Šil, čeravno nisem v to dobil pooblastila od plemstva. Jaz sem zoper predlog dr. Šila, ker sem mnenja, da se Husu ne sme postaviti spominska plošča (nemir na levi); pri tem me pa nikakor ne vodi razlog, da Hus ni bil katoličan, saj po predlogu gospoda dr. Kvičale smo odločili spominski plošči tudi dvema nekatoličanoma, namreč Danielu Velešlavini in Amosu Komenskemu. Tadvá se pa nista takó žalostno odlikovala, kakor Hus. (Oho! in ugovori na levi, velik nemir.) Janez Hus je učitelj krivih nauk. (Oho! in klici: Učil je iz prepričanja.) Bil je uteleseni upor (zopet nemir in ugovori) — to najdete v vsaki zgodovinski knjigi — učil in razširjal je krive nauke. Ne moremo tedaj trpeti, da bi se ime takega moža proslavljalo na muzejskem poslopju, katero se gradi večinoma z denarjem katoliškega naroda. (Velik vrišč in oho-klici na levi. Klici: Narod ravno hoče to imeti!) Ne, mi nočemo nevernika. (Z nova nemir.)

Nočem reči, da je Hus zakrivil vse, kar je v zvezi z njegovim nesrečnim imenom, toda ime njegovo je postala baklja, ki je zapalila celo Češko. (Velik nemir na levi. Oho! Klici: To je grozno! Takó se govori v devetnajstem stoletju! To je učinil koncil, ne pa Hus!) Postaló je baklja, ki je napravila iz cerkv in samostanov razvaline. (Mladočeski poslanec zakliče: To Vam je prijalo! Razburjenost.) Ko bi ne bil Hus nastopil, bili bi mi danes vse drugačni in mogočni. (Klici na levi: Nemci bi bili! Nemir in hanba-klici.)

(Deželni maršal pozvoni. Mladočeski poslanec zakriči: Takó se govori v češki zbornici!) Govornik nadaljuje: Ta malenkost napisa pač ni vredna tolikega hruma. (Poslanec Vašaty: Zakaj se ga pa takó bojite?) Vi niste moj spovednik! (Poslanec Perner zakliče: Ne damo si vzeti svojega Husa! Nemir v celi zbornici. Deželni maršal zvoni ter mej hrumom s težavo pozivlja: Gospode poslance prosim, naj ne motijo govornika!) Vi, ki se hvalite za dobre katoličane, vendar ne bodete hoteli to cerkev žaliti. Glasoval bom zoper predlog. (Oho-klici na levi; odobravanje in ploskanje na veleposestniških klopéh.)

Rieger kliče Mladočehom: Vaše postopanje je nespodobno!

Grégr in Tilšer mu odgovarjata: Narod Vas bo učil, kaj se spodobi!

(Dalje sledi.)

Deželni zbor kranjski.

Sedemnajsta in zadnja seja dne 23. novembra.

(Dalje.)

Nadaljevanje seje se je pričelo po 4. uri. — Poslanec Klun je obširno poročal v imenu finančnega odseka o načrtu zakona gledé vodovodne naklade za deželno stolno mesto Ljubljano. Po dolgi debati, katere so se udeležili poslanci bar. Schwegel, Hribar, Luckmann, Grasselli in poročevalec Klun, je bil vsprejet načrt zakona, ki se glasi:

LISTEK.

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Šentvidu nad Ljubljano.

Hvalevredna in srečna je bila misel, katere se je 1883. leta v Šentvidu izprožila, da se tu ustanovi „katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“.

Redka je fara na Kranjskem, ki bi mogla naštetiti toliko rokodelcev, kakor ravno šentviška. Že v vasi Šentvidu dobiš obilico raznovrstnih rokodelcev, da ne omenjam Vižmarij, rekel bi „kolonije mizarjev“ in pa drugih vasij z različnimi rokodelci. Toliko število rokodelcev je pokazalo potrebo, da se ustanovi društvo, katero naj bi združevalo rokodelce. Zato so se sklicali rokodelci v posvetovanje ter se je pri tem posvetovanju ustanovilo katoliško društvo rokodelskih pomočnikov. Mojmstrom se je toplo priporočevalo, da nagovarjajo svoje pomočnike za pristop k temu društvu. To ni bil „glas upijočega v puščavi“. Mnogoštevilno so pristopali k novemu društvu pod predsedništvom gosp. župnika Andreja Volca.

Društvo je hitro napredovalo in ob prihodu cesarjevem v Ljubljano 1883. leta se je moglo že

v obilnem številu udeležiti slavnostnega vsprejema. — Da je moglo mlado društvo odgovarjati svoji nalogi, najelo si je stanovanje, kamor so se društveniki zbirali k sejam in poduku. Ustanovila se je namreč tudi društvena šola.

Navdušeni vsled lepega napredka v društvenem življenju jeli so delati na to, da si društvo omisli svojo zastavo. Dve leti pozneje so že veselo sestavljali program za blagoslovljenje krasne društvene zastave, katero se je 31. maja istega leta tudi največastneje vršilo v prisotnosti samega knezoškofa ljubljanskega.

Ko je šentviška fara praznovala osemstoletnico svojega obstanka, je društvo rokodelskih pomočnikov mnogo pripomoglo k lepi slavnosti.

Ni mi treba mnogo navajati, kako očividno je društvo nadalje napredovalo, dosti je, da omenim zidanje društvenega doma.

Neumorni gosp. A. Belec, društveni tajnik, ni prej jenjal, dokler se mu ni izpolnila vroča želja, da dobi društvo svojo lastno hišo.

Žalostno je pri tej priliki omenjati zaprek, ki so se stavile od neke strani tej lepi misli, ali vendar slednjič je zmagala pravična in dobra stvar. In danes, kako ponosno se dviga „dom sv. Jožefa“,

v ponos rokodelskemu društvu in čast šentviški fari! Presvetli cesar so podarili 200 gld. za zgradbo hiše. Ko je bil le-ta dom dozidan, dobila je v njem tudi čitalnica svoje prostore.

Ob priliki slavnosti „cesarjeve štiridesetletnice“ odprlo se je tu kegljišče, vzdala spominska plošča in ustanovilo po velikem trudu g. A. Belca prostovoljno gasilno društvo, čegar udje so večinoma tudi udje katoliškega društva rokodelskih pomočnikov.

Da je v teku let društvo imelo tudi svoje žalostne dni, je jasno. Stavile so se mu ob raznih prilikah zapreke, pa, — hvala Bogu, — vse je bilo srečno premagano.

Neizprosna smrt je društvu v kratkem presledku vzela tri velike dobrotnike: L. Vodnika, F. Cirmana in V. Zakotnika, katerih zasluge so vsakemu društvniku poznate.

H koncu izrekamo le še željo, da bi društvo tudi nadalje napredovalo ter hodilo isto pot, kot do sedaj, ne oziraje se ni na levo ni na desno, imajoč pred očmi lepi in vzvišeni cilj, kateri si je ob ustanovitvi postavilo: poduk in združevanje rokodelcev.

Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

A. P.

Z a k o n

z dne
o vodovodni nakladi za deželno stolno
mesto Ljubljano.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine
Kranjske ukazujem tako:

§ 1. Gospodarji posestev, mimo katerih so ovi
za ljubljanski vodovod položene, da je možno iz
njih preskrbljevati omenjena posestva z vodo, so
dolžni plačati vsako leto občini ljubljanski znesek
petih krajcarjev od vsakega goldinarja najemščine,
napovedane od takih posestev; pridržana pa jim je
pravica, od tistega časa, ko so vpeljali vodo v svoje
hiše za uporabo gostačev, zahtevati od teh povračilo
omenjene občinske naklade.

§ 2. Pravica občine pobirati to naklado pre-
neha koncem leta 1930.

§ 3. Vodo potrebno za domačo porabo (za pitje,
kuhanje, pranje in snajenje) oddaja občina brez
posebnega povračila; za vodo pa, oddano v druge
namene, plačati je občini pristojbino po določenem,
od deželnega odbora dogovorno s c. kr. političnim
deželnim oblastvom potrjenem ceniku.

§ 4. Mojemu ministru za notranje stvari je
naročeno izvršiti ta zakon.

Poslanec dr. Papež poroča v imenu finančnega
odseka o zgradbi stalnega mostu čez reko Savo pri
Radečah. Poročilo deželnega odbora o tem mostu se
glasi:

Stanovaleci kranjske in štajerske dežele živo
čutijo, kako potrebno bi bilo, da se zgradi most
preko Save pri Radečah, ki bi vezal Kranjsko in
Štajersko. Da je zgradba tega mostu jako važna,
razvidi se že iz tega, da od lesenega savskega mostu
v Litiji do mostu v Sevnici, torej v daljavi 50 ki-
lometrov, ni nobenega mostu čez Savo.

Brod čez Savo blizu južnoželeznične postaje pri
Zidanem mostu je občil, ki ne ustreza zahtevam
novejšega časa. Pri porabi tega broda potrat se
več časa, tudi je treba precej plačati, sčertje pa
je celo nevarno voziti se čez. Vrh tega pa mora
promet med Radečami in Zidanim mostom, kadar
priđe velika voda, za več dni prenehati, kar se pri-
peti večkrat na leto.

Zaradi teh nedostatkov delalo se je že več de-
setletij na to, da bi se med Radečami in Zidanim
mostom napravil most. — S poročilom z dne 26. mar-
cija l. 1858., št. 3390, predlagala je namreč c. kr.
deželna vlada v Ljubljani c. kr. trgovinskemu mi-
nisterstvu, naj se zgradi most med Radečami in
Zidanim mostom ob državnih troških.

C. kr. trgovinsko ministerstvo sicer ni pritrdilo
temu predlogu, a obljubilo je pospeševati zgradbo
tega mostu, če bi se oglašil privatni podjetnik, ki
bi zgradil most proti temu, da se mu dovoli pobirati
mostarino. Ker ni bilo takega podjetnika, običala
je ta zadeva do tje, da se je l. 1872. ustanovil
odbor za zgradbo mostu, ki je dal izdelati načrt za
napravo lesenega mostu med Radečami in Zidanim
mostom, ter prosil dovoljenja za zgradbo napomi-
nanega mostu.

Po komisijem zapisniku z dne 4. aprila leta
1872. konstatovalo se je pri ogledu, kateri sta

odredili c. kr. okrajni glavarstvi v Krškem in Celji
na lici mesta, da ni nobenega zadržka glede zgradbe
mostu. V skladu tega je komisija uvažajoč zdavnej
pripoznano potrebo ter splošno korist mostu čez
Savo pri Radečah zaradi važnosti stalne zveze med
Kranjsko in Štajersko ravno na tem mestu ter z
ozirom na obstoječe razmere prometa popolnoma
pritrdil projektovani zgradbi mostu.

Tej izjavi pritrdila sta tudi zastopnik občine
Ljake pri Zidanem mostu in načelnik okrajnega
zastopa v Laškem, zadnji še s pripomnjo, da
mora le železi, da se ta most kmalu zgradi, in s
tem sta pripoznala, da je projektovani most tudi ve-
like važnosti za laški okraj, ker ima tudi svoj promet
v tem kraju, kjer se namerava zgraditi most.

C. kr. ministerstvo za notranje reči dovolilo je
z razpisom z dne 2. maja l. 1872., št. 4691, prej
omenjenemu odboru zgraditi most, deželni zbor
kranjski pa je v seji dne 20. decembra l. 1873. do-
volil za to zgradbo podporo 4000 gld. iz deželnega
zaklada ter storil sklep, ki je zadobil Najvišje po-
tjenje, da se c. kr. deželna vlada pooblasti, pod-
jetnikom zgradbe večkrat omenjenega mostu dovoliti,
da smejo pobirati mostarino po tarifi, določeni po
c. kr. deželni vladi in deželnem odboru na dōbo
50 let.

Pri vsem tem, da se je zgradba tega mostu
vže tako daleč dognala, vendar ni prišlo do izvršitve
tega podjetja, ker dotični odbor ni mogel nabrati
za zgradbo mostu potrebnih novcev.

Nedostatki zveze, ki se vzdržuje med Radečami
in Zidanim mostom po prej omenjenem brodu, po-
stajajo vedno bolj nestrpni vsled vedno večjega pro-
meta, posebno pa zaradi zadnja leta čezdalje bolj
ponavljajoče se povodnji reke Save, zaradi katere je
zveza med prej imenovanimi krajema večkrat v letu
za 8 in tudi več dni pretrgana. Vsled tega obrnile
so se vse občine radeškega okraja meseca decembra
l. 1887. do deželnega zbora kranjskega s prošnjo,
da bi dovolil iz deželnega zaklada izdatno podporo
za zgradbo mostu čez Savo pri Radečah, ter so
predložile načrt lesenega mostu, kakoršen je name-
raval zgraditi prej omenjeni odbor.

Z deželnozborskimi sklepom z dne 17. janua-
rija l. 1888. se je dež. odboru naročilo, da predloženi
načrt dá pregledati, ter da ukrene in dožene vse
gledé projektovane zgradbe mostu potrebne pozvedbe
in da se obrne do državne uprave in do deželnega
zastopa sosednje dežele Štajerske zaradi doneskov k
zgradbi tega mejnega mostu.

Po deželnem stavbinskem uradu izvršeno pre-
gledanje načrta lesenega mostu, čegar zgradba je
bila leta 1872. na 36.000 gl. proračunjena, katera
svota bi pa z ozirom na odsihmal močno povikšano
ceno hrastovega lesa in plačilo delavcev zdaj iz-
datno poskočila, imelo je ta vspeh, da je deželni
stavbinski urad odločno odsvetoval zgradbo lesenega
mostu ter predložil načrt za zgradbo železnega mostu,
ki ga je izdelal deželni inženir Hrasky.

Troški zgradbe tega mostu preračunili so se
deloma na podlagi pozvedenih krajnih cen, deloma
pa tudi iz dobljenih ofertov, ter se razvrste tako-le:

1. Branik mostu na levem
skega samostana (on in žena sta sveta človeka), da
ima antikrist oblast poklicati dušo vsakega človeka,
a duša se zabava po svoji volji, kadar on zaspi, in
leta vkupe z arhangeli okolo hiše božje. Meni se
na prvo ni pokazalo obličje tvojega očeta; ko bi jaz
vedel, da imaš takega očeta, ne bi se bil oženil s
teboj; pustil bi te bil in ne vzel na dušo greha,
porodivšega se iz antikristovega rodu.

„Danilo!“ reče Katarina, zakrivši obličje z ro-
kama ihteč: ali sem jaz česa kriva pred teboj? ali
sem se ti izneverila, ljubi moj mož? s čim sem na-
valila ná-se srd tvoj? kaj sem ti služila nezvesto?
ali sem ti rekla žal besedo, ko si se vračal vesel
z mladeniškega pirovanja? ali nimaš črnobrega
sina? . . .

„Ne jokaj, Katarina, sedaj te poznam in te ne
zapustim! vsi grehi leže na očetu tvojem.“

„Ne, ne imenuj ga očeta mojega! On ni oče
moj. Bog mi je priča, odrekam se mu, odrekam
očetu! On je antikrist, bogotajec! Naj propada, naj
tone — ne podam mu roke za rešitev; suši naj se
od skrivnega zelišča — ne podam mu vode, da se
je napije. Ti si pri meni oče moj!“ (Dalje sledi.)

bregu (Štajersko)	19.250 gld. — kr.
2. Srednji stebel pnevmatično utrjen po ofertu W. Gärtner na Dunaji	25.650 „ — „
3. Branik mostu na desnem bregu (Kranjsko)	7900 „ — „
4. Odar za montiranje	2500 „ — „
5. Železnina po ofertu Ig. Gridl na Dunaji	31.000 „ — „
6. Mostnica	710 „ 60 „
7. Mitnična hišica	989 „ 40 „
8. Razni troški in troški vodstva zgradbe	2000 „ — „
skupaj	90.000 gld. — kr.

Uzroki, katere je navedel izdelovalec načrta
zoper zgradbo lesenega mostu, so sledeči:

Leseni most bi ne mogel take teže nositi, kakor
železni ter bi se, ako se zgradi, zožil protočni pro-
fil, posebno če bi se napravili okolo pol (kebil) s ka-
menjem napolnjeni oboji. Utrditev bi bila nezanesljiva,
vzdrževalni troški veliki, pole (kobile) trajale bi malo
časa (pri litijem mostu se morajo komaj čez 25 let,
kar se je zgradil, vse pole nove narediti) in cene
naglo rastočega lesa bodo čez dalje višje.

Res je, da tudi železni mostovi trajajo le gotov
čas. Najstarejši neracionalno narejeni železni mo-
stovi trajali so 40 let, pri sedanjem načinu zgradb
mostov ter izdelovanja železnine računati je najmanj
na dvakrat toliko let.

Tudi deželni odbor pripozna prednosti želez-
nega mostu ter se mora za zgradbo takega mostu
izreči pod pridržkom pa, da bi se mogla pripraviti
vsakako visoka stavbinska svota, ki bi se potrebo-
vala za to zgradbo.

Ker stavbinski odbor, kakor znano, niti ni
mogel preskrbeti potrebnih novcev za zgradbo lese-
nega mostu, bi se dala projektovana zgradba želez-
nega mostu izvršiti pač le kot deželno podjetje.

Gledé na to, da gre tu za zgradbo mejnega
mostu, od katerega bi imela tudi sosednja dežela
Štajerska bistvene koristi, se pač ne more zahtevati,
da bi vse troške te zgradbe trpela kranjska dežela.
Priznati se mora sicer, da bode ta most v svojem
prometnem ozemlju se nahajajočim okrajem dežele
Kranjske več koristil, kakor štajerskim, ker je že-
leznična postaja pri Zidanem mostu na štajerski
zemlji. Vendar pa je tudi promet iz štajerske strani
v trg Radeče jako živahen, razven tega pa je med-
sebojno obiskavanje letnih sejmov na Kranjskem in
Štajerskem tako velikega gospodarskega pomena,
da o koristi napominanega mostu za deželo Šta-
jersko ni nobenega dvoma. To korist priznajo v to
poklicani faktorji dežele Štajerske, kakor je konsta-
tovano v prej navedenem komisijem zapisniku,
kar naravnost.

Res da ni lahko koristi, ki jih imata obe so-
sednji deželi gledé zgradbe tega mostu, z vso sigur-
nostjo po številkah označiti, vendar pa misli deželni
odbor vsaj približno prav zadeti, ako vzame za
deželo Kranjsko dve tretjini, za Štajersko pa eno
tretjino.

Z ozirom na skupni interes, ki ga imata
kranjska in štajerska dežela na zgradbi tega mostu,
obrnil se je podpisani deželni odbor do deželnega
odbora štajerskega s predlogom, da bi se zgradba
mostu izvršila kot skupno podjetje obeh dežel, za
katere bi kranjska dežela dala dve tretjini, štajerska
pa jedno tretjino, za to bi pa tudi deleže pri mit-
niških dohodkih imele po razmeri doneskov.

Naprava mitnice na mostu je popolnoma opravi-
čena z ozirom na velike troške, ki bi jih provzro-
čila zgradba tega mostu, in pa zaradi tega, ker bo
ta zveza obeh savskih bregov za promet jako
ugodna in priležna.

Iz idealnega stališča popolnoma svobodnega
prometa dá se zoper napravo mitnic ugovarjati. Ker
bi pa slavni deželni zbor tako velike svote za zgradbo
mostu morda ne dovolil, če bi ne bilo upanja, da
bode stavbinski kapital dajal vsaj male obresti pri
dohodkih mostarine ter da bi se v teku let vsaj
deloma povrnil, gre torej zdaj za to vprašanje:
„Ali most z mitnico, ali pa nobenega mostu?“

Če se pomisli, da se za prevoznjo po brodu
pri Zidanem mostu mora plačati precej visoka bro-
darina, ki se pri višjem stanju vode še za tretjino
poviša, potem se sme pač pričakovati, da bodo vsi
oni, ki občejejo med Radečami in Zidanim mostom,
veliko rajši plačevali mostarino, kakor sedanjo bro-
darino, posebno, ker bi bila tarifa mostarine povprek
nižja, kakor tarifa brodarine.

Strašno maščevanje.

(Spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj.)

V.

„Kako dobro si storil, da si me vzbudil!“ go-
vori Katarina, otiraje oči s šitim rokavom svoje
srajce in motreč od nog do glave pred seboj stoje-
čega moža; „Kako strašne sanje sem imela! Kako
težko so dihale prsi moje! uh! . . . Zdelo se mi je,
da umiram . . .“

„Kake sanje pa? ali ne te-le?“ in Buruljbaš
začne pripovedovati svoji ženi vse, kar je videl.

„Kako si ti to vedel, mož moj! vpraša Kata-
rina: „toda ne, mnogo ne vem od tega, kar ti pri-
poveduješ. Ne, meni se ni sanjalo, da bi oče ubil
mater mojo; ne mrtvecev, ničesa nesem vedela; ne,
Danilo, ne pripoveduj tako. Ah, kako strašen je oče
moj!“

„Tudi ni čuda, da mnogo nisi videla; ti ne
veš ni deseti del tega, kar vé duša; veš-li, da je
oče tvoj antikrist? Še v preteklem letu, ko sem se
pripravljaj vkupe z Ljahi na Krimce (tedaj sem se
še držal roke tega naroda), pravil mi je opat brat-

Po več let v različnih letnih časih opazovanem prometu na brodu med Radečami in Zidanim mostom more se soditi, da bo znašal čisti dohodek mostarine vsako leto gotovo 3000 gl., temveč, ker bo promet vsled boljše zveze postal še bolj živahen. Za kapital, ki bi se porabil za zgradbo mostu, dobile se bodo iz dohodka mostarine po odbitku vzdrževalnih stroškov mostu ter amortizacijskih zneskov vedno še 2½, do 3%, obresti tembolj gotovo, ker se bo deželni donesek k proračunjenim stavbinskim stroškom 90.000 gl. bržkone preciej znižal vsled cenejše oddaje zgradbe, potem vsled podpore, ki bi se pričakovala od države, in vsled doneskov okrajnega cestnega odbora radeškega in okrajnega zastopa laškega.

Izvršitev zgradbe omenjenega mostu zavisna je od znatnega doneska dežele Kranjske. Ker pa je ta donesek, bodisi iz stališča, da se pospešuje javni promet, bodisi iz stališča ne ravno neugodno naloženega kapitala popolnoma opravičen, bode pa slavni deželni zbor moral že priznati, da je naloga visokega deželnega zastopa to že nad trideset let obravnavano, toliko važno vprašanje o zgradbi mostu vendar enkrat končno ter uspešno rešiti, in to tembolj, ker se pri tem podjetji sme računati na sodelovanje deželnega zastopa štajerskega.

Deželni odbor štajerski je namreč z dopisom z dne 5. novembra t. l., št. 19.601, semkaj naznanil, da je načelno pripravljen pospeševati to podjetje, da pa z ozirom na že določen proračun deželnega zaklada ne more več stopiti pred deželni zbor ter zahtevati novega in tako velikega kredita posebno, ker bi pregledovanje ter pretresovanje načrtov in proračunov, na katerih podstavi bi se moralo narediti dotično poročilo do deželnega zbora, tudi več časa potrebovalo.

Omenjeni deželni odbor izrazil je torej pričakovanje, da se ne pozabi poslati mu dotične tehnične načrte, potem pa bode on naznanil, kar bo sklenil.

Omeniti je tukaj treba, da je deželnemu inženirju Hrasky-u še le meseca septembra t. l. bilo mogoče, obširen in jako skrbno izdelan načrt o zgradbi tega mostu popolnoma zgotoviti, ker izročilo se mu je izdelovanje načrta za zgradbo gledišča in bolnišnice in moral vsled tega odložiti o pravem času pričetu izdelovanja načrta o zgradbi napominanega mostu. Zaradi tega pa tudi deželnemu odboru, ki je moral vprašanje o zgradbi mostu na podstavi predloženega tehničnega operata temeljito pretresovati in obravnavati, nij bilo mogoče, omenjenega načrta poslati deželnemu odboru štajerskemu v takem času, da bi bil on mogel operat vzeti v pretres še pred pričetkom letošnjega deželnega zbora.

Konečno usoja si deželni odbor omeniti prošnje, ki jo je predložilo več hišnih in zemljiških posestnikov slavnemu deželnemu zboru letos gledé naprave napominanega mostu, kot zopetni dokaz, kako živo se čuti potreba tega mostu.

Na podstavi tega poročila se predlaga:

Vis. deželni zbor naj sklene: 1. Deželnemu odboru se naroča, oziroma dá pooblastilo, da stori vse potrebne korake v ta namen, da se izvršitev zgradbe železnega ali lesenega mostu pri Radečah zagotovi kot skupno podjetje z deželo Štajersko, da v tem oziru nadaljuje obravnave z deželnim odborom štajerskim, ter prosi c. kr. deželno vladu, naj izposluje primerno državno podporo. 2. Da v prihodnjem zasedanju o tem poroča ter stavi primerne predloge.

Poslanec Žitnik toplo priporoča oba predloga: Deželni zbor je že sklenil, da se cesta čez Brunek preloži; ta cesta pa bode imela pravi pomen, ako bode mogoče čez most, ne pa po brodu hoditi in voziti na štajersko stran. Zveza z Zidanim mostom in Kranjsko deželo je prepotrebna. Brod ne zadoštuje, ker zaradi povodnji je večkrat promet pretrgan. Semurji bodo bolj obiskovani na obeh straneh. Most se bode splačal, ker veččaki trdijo, da bode čisti dohodek mostarine znašal na leto 3000 gold. Že 30 let je to vprašanje na dnevnem redu; naj se končno reši, ker tudi štajerska dežela je obljubila primeren donesek. Ljudje radeškega in sosednjih sodnih okrajev živo potrebujejo most, naj bo železen ali železen.

Nato sta bila predloga brez ugovora vsprejeta.

(Konec sledi)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. decembra.

Notranje dežele.

V petek zvečer se je vršil **ministerski svet** pod predsedstvom grofa Taaffeja o predlogih za državni zbor. Finačni minister je predložil finančno poročilo.

V znanji zadevi, vsled katere se sedaj vrši velika **pravda v Vadovcih**, je preiskavo vodil neki krakovski redarstveni uradnik. Temu možu je prišla ponudba 200.000 frankov, ko bi hotel pri svojem poslu nekoliko skozi prste gledati. Ta okoliščina „daje misliti“, tembolj, ker je prišla ponudba od „alliance israelite“. Zadnji čas je že, da vlada obrne svojo pozornost na to društvo, ki hoče v svoje samopašne mreže zaplesti celo Evropo.

Cesar je **generala Dodo**, katerega je aradsko sodišče in contumaciam zaradi znane proklamacije do volilcev obsodilo na eno leto težke ječe, po predlogu ogerskega pravosodnjega ministerstva pomilostil.

Vnanje države.

Kakor pravijo „Fanfulla“ in drugi italijanski isti, izdeluje **papež Leon XIII.** okrožnico „o dolžnostih katoličanov v sedanjih dobi“. Izšla bo meseca februarja ter razpravlja udeležbo katoličanov pri političnem življenju. — Rimski dopisnik freiburške „Liberté“ trdi, da bo še pred Božičem konzistorij, v katerem bodo novi ruski škofje proglašeni. Pri tej priliki bo imel sv. Oče važen nagovor zoper racionalistiške teorije, katere je Crispi v Palermu razvijal, in zoper predrznost, s katero je Crispi naznanjal, da je rimsko vprašanje pokopano.

„Münchener Fremdenblatt“ piše: Nedvojno je, da je nalog **angleškega** pooblaščenca Simmons pri **Vatikanu**, naj obnovi diplomatske odnose s mej Anglijo in sv. Stolem. Generala Simmons spremljata kronin odvetnik Carbon z Malte in veleposlanski tajnik Voss-Blandenburg, ki sta bila tudi pri papeževi avdijenci prisotna. V prvi vrsti se gre za to, da se na Malti ustanovi nadškofija, od katere bo tudi Egipt odvisen. Obravnavalo se bo tudi o povrnitvi premoženja malteškemu redu. Anglija bo papežu odstopila državljansko suverenost na Malti, sama pa obdržala vojaško oblast.

Govori se, da je **irsko** vprašanje tudi eden izmed onih predmetov, o katerih se vrše obravnave med generalom Simmonson in sv. Stolem. Sv. Očeta je v Washingtonu pri otvorjenju katoliškega vseučilišča zastopal msgr. Satolli. Slednji je dobil nalog, naj na svojem povratku izstopi na Irskem in raziskuje irsko vprašanje. Ker se je pa dve leti s to zadevo že bavil msgr. Persico, skušal se bo Satolli skoro gotovo le gledé nekaterih dopolnil in podrobnostij podučiti. Mogoče je tudi, da bo Vatikan v tej zadevi kmalu izdal izjavo.

Kakor hitro se je raznesla vest, da sta Emin paša in Stanley došla v Mpvapvo, posvetoval se je takoj **protisuzenjski shod** v Bruslju o tem, ali naj povabi napominana dva afriška potovalca v Bruselj. Vsled sklepa je predsednik, državni minister baron Labermont, poslal angleškemu generalnemu konzulu v Zanzibar brzojavko, naj ju v imenu shoda naprosi, da takoj odpotujeta v Bruselj. Tudi kralj Leopold je v tem smislu brzojavil v Zanzibar.

Švicarski zavezni svet se posvetuje o reviziji ustave. Zaveza bo odslej imela postavodajno pravico v treh zadevah, in sicer: 1. gledé obrtnosti, 2. gledé zavarovanja delavcev zoper nezgode in 3. gledé bolniškega zavarovanja. Zavarovanje zoper nezgode bo državno in teritorialno po kantonih osnovano, bolniško zavarovanje pa ne bo državno-obligatno.

Pruska in belgijska vlada sta se dogovorili, da si bode razdelili mej obojestransko mejo ležečo državo Moresnet. V načelu sta obe vladi že jedini, le gledé razdelitve se vrše nadrobne razprave. Moresnet je najmanjša republika na celnem svetu, broji 500 prebivalcev; cela njena vojaška sila so le nekateri korenjaški orožniki.

Italijanski minister državnega zaklada je zbornici izročil proračun za leto 1889/90 in proračun za leto 1890/91. Primanjklje prvega znaša 47½ milijona, primanjklje drugega pa 32½ milijona frankov. Menda je to oni gospodarstveni razvoj, kateri naglašja zadnji prestolni govor. — Novi napoljski župan knez Torella se je z dvema svetovalcema dne 27. m. m. v imenu mestnega sveta poklonil kardinalu-nadškofu Sanfeliceju. Ta navidezno neznatna vest je v istini važna, kajti ta obisk dokazuje, da Napolj obsoja proticerkveno politiko, in to je tem znameniteje, ker je ravno Napolj poslal Crispija v zbornico.

Minoli terek je imel **angleški** ministerski predsednik govor, v katerem je nekako odgovarjal na znani socijalno-politični program, kateri je Morley v imenu liberalcev razvil. Salisbury se je odločno izjavil zoper osemurni delavski dan; taka postava, ki bi zabranjevala delati več nego osem ur na dan, bila bi neodpušljiva napad na delavsko prostost. Mnogo zahtevano obdačenje zemljiške lastnine je imenoval jako nevarno in težavno. V Irski namerava vlada vse mogoče z nakupom zemljišč storiti, da pomnoži število najemuikov. Konečno je minister izrekel prepričanje, da so „separatistični predlogi“ Gladstone-ovi nemogoči.

V **Španiji** republikansko gibanje vedno bolj narašča. Prvomestnik republikanskega izvrševalnega odbora, marquis Santa Maria, je izdal poziv do vseh republikancev v Španiji in naselbinah, naj do dne 30. januarja v vseh, tudi najmanjših krajih ustanove odbore. Dne 30. januarja bo vsako mesto, vsaka vas odposlala po enega pooblaščenca v provincijsko glavno mesto, kjer bodo trije odposlanci izvoljeni za glavni zbor v Madridu, ki se bo sešel 11. dan februarja 1890. Ta dan se bo tedaj v španjski prestolnici zbralo 147 takih mož, ki bodo ustanovili nekak republikanski protiparlament. Samo ob sebi je umevno, da vlada dobro vé, kakó nevaren bi jej mogel ta republikanski zbor postati in da bo storila vse korake, ki se jej bodo zdeli primerni v zabranitev nemirov ali celó državnega prevrata.

Brazilijski vzgled je našel posnemovalce poleg v Španiji tudi na **Portugizkem**. Republikanci v Oportu in Lisabonu pripravljajo izjavo na korist brazilijski republiki ter bodo posebne pooblaščenice poslali v Rio Janeiro, da sporoče ondodni vladi čestitke portugalskih somišljenikov.

Naglašali smo že večkrat, da so prostozidarji oni, ki so uprizorili vstajo in prevrat v **Braziliji**. To potrjuje tudi najnovejša vest, da je v Braziliji izbruhnil vihar zoper jezuite. Več redovnih hiš so razrušili ter je vlada zaukazala, da se morajo vsi ostali samostani zapreti. Očetje se bodo v Belgijo izselili. — Brazilijski pravosodni minister je vsem škofom razposlal okrožnico, s katero jim naznanja prevrat in jih pozivlje, naj se odslej v molitvah namestu cesarja spominjajo le domovine. Tudi so „mnogi škofje s prvo pošto poslali kot odgovor svoj blagoslov vladi“. Slednja trditev ni samo neverojetna, marveč tudi zaradi slabih prometnih sredstev naravnost nemogoča. Cesar Dom Pedro je v soboto došel s parnikom „Alagoas“ v San Vincent, danes pa v Lisabon, kjer se je kakor prejšnja leta nastanil v hotelu „Braganza“. Ponudbo gledé stanovanja v kraljevem gradu je hvaležno odklonil.

Dnevne novice.

(Shod slovenskih poslancev.) V tukajšnjih listih čitamo, da so narodni poslanci deželnega zbora kranjskega sklenili, da se naj o božičnih praznikih ali po novem letu skliče v Ljubljano shod vseh slovenskih deželnih in državnih posancev, da se dogovoré o jednotnem postopanju in skupnem programu gledé delovanja v raznih deželnih zborih in državnem zboru. Kolikor nam je znano, v tem oziru ni bilo nobenega sklepa, ker bi bil nemogoč gledé poslancev iz sosednih kronovin. Pač pa tudi mi poudarjamo neobhodno potrebo skupnega postopanja in torej tudi skupnega dogovora, ki pa bi se ne mogel vršiti o božičnih praznikih, ampak morda o Veliki noči, ko se nam bode razjasnil tudi splošni avstrijski položaj. Z veseljem se pridružujemo tej želji, o katere povodih bomo še izpregovorili.

(Včerašnja beseda v čitalnici) je bila društvenikom lep, nenavaden vžitek. Vspored nam je obetal cene točke, izvrševanje pa je popolnem zadostilo našim zahtevam. Začetek je otvoril Sattnerjev v lahkem zlogu pisani pa prijetni mešani zbor „Na planine“. Sledil je v krepkem ritmu Vilharjev moški zbor „Guslam“. Eleganco poljske godbe je po teh jugoslovanskih zvokih pokazala gospica B. Šumanova — igrala je Chopinovo „Polonezo v es duru“. Hvaliti moramo izredno jasnost in čistost izborne njene igre ter fini občutek za nežnost v kompoziciji, kakoršen je kazala pri izvajanju Škroup-Pivodove fantazije o divni pesni „Kje dom je moj“. Abtov „Čuj glas zvonov“ za ženski tercet nam je dal avtorju lastno melodijoznost. Vendar ta skladba nas ne bo nikoli trajno zanimala, ker so nam prirojene globoke žarne melodije slovanske. Poslušalci sami so to čutili, ko je sledil mešan četverspev, Foersterjev najnovejši umotvor „Kitica“ (besede S. Gregorčiča), kompozicija polna naravnega, srčnega čuta, polna ljubkih, milih melodij pristno slovanskega značaja. Občinstvo je burno in neprisiljeno zahtevalo, da se točka ponavlja. S tem je odlikovalo tudi izvrstno petje gospe Gerbičeve, gđe. Daneševe in gg. Pribila in Dečmana. Zadnja točka je bila III. mešani zbor iz monumentalnega Dvořakovega oratorija „Stabat mater“. Visoki duh, ki veje v tej kompoziciji, krasota polnih, v nabožno navdušenje zibajočih se harmonij uvel nas je v čisto vzdusje v resnici lepega in umetnega. Bil je to krasen zaključek besedi.

(G. dr. Josip Vošnjak) se je odpovedal upravnemu odborništvu „Narodne Tiskarne“.

(Umrl) je v soboto v Gradi baron Leopold Lilienthal, rimski grof in imejitelj mnogih redov, znan dobrotnik za dobre namene, v 78. letu svoje starosti. Pogreb je bil danes popoldne. V svojem

volilu želi: Sto revežev naj spremlja moje truplo k pogrebu; vsak dobi 2 gld. Vencev ne želim, ker sem nasprotnik tej modi. Glavni dedič je prevzvišeni gospod knezoškof sekovski, ki naj dedščino porabi za dobrodelne namene. Vsa volila znašajo 200.000 gld. Vsa zapuščina znaša do 7 milijonov. N. v m. p.!

(Posvečuj nedelje!) Poroča se nam: Včeraj prvo adventno nedeljo so tesarji delali pri novem mostu za železnico čez Savo pri Črnučah. Ako so tako dolgo ugibali železnico v Kamnik, vendar ni sedaj tolika nujnost, da bi morali delati ob nedeljah. Danes le konstatujemo faktum.

(Kranjska deželna zaveza gasilnih društev) je te dni izročila državnemu poslancu g. dr. Ferjančiču petico, kojo naj izvoli izročiti na pristojnem mestu v odseku za kazenski zakon gledé § 123, da postane i ta paragraf veljaven tudi za gasilna društva, kedar so v službi na pogorišjih. Ta paragraf določa namreč, kakor smo že omenili, kazni za nasilstva ali grožnje zoper osebe v javnih službah.

(Gosp. S. Kočonda iz Zagreba) je te dni v Ljubljani ter razkazuje krasno sliko Val. Vodnika, katero je slikal po spomeniku gosp. Naglič na Dunaji. Slika v pozlačenem okviru velja 25 gld.

(Nauki o varstvu živalij za mladino.) Z dovoljenjem graškega društva za varstvo živalij v slovenskem jeziku na svetlo dal in založil V. Blanke, tiskar in knjigotrožec v Ptuiju. Cena 15 kr. komadu (po pošti 5 kr. več). Ti nauki, ki bi naj v nobeni šoli na Slovenskem ne manjkali, tiskani so na velikem, okrašenem in močnem papirju ter se lahko spravijo v okvir ali prilepijo na desko in razobesijo v šolskih ali javnih sobah. Dobé se pri založniku v Ptuiju. Priredil jih je gosp. Anton Porekar, nadučitelj na Humu. Služile bi tudi kmetijskim podružnicam v razdeljevanje med narod.

(Slovenski katekizmi.) Lavantinski knezoškofjski ordinarijat je odločil na podlagi odredbe c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 18. septembra 1889, št. 5680, in vis. odloka c. kr. ministerstva za uk in bogočastje z dné 7. julija 1887, št. 13.074, in 19. julija 1889, št. 14.036, da se rabijo v lavant. škofiji za prihodnje leto ti-le katekizmi po ljudskih solah: Mali, srednji in veliki katekizem s pristavkom, da se mora pri vsakem zahtevati novi popravljeni natis iz l. 1889. Dobivajo se v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani: „Mali“ po 8 kr., „Srednji“ po 28 kr., „Veliki“ po 50 kr.

Raznoterosti.

— Rodoljubno darilo. Poslanec Hlavka, ki je kot „nepoznani rodoljub“ daroval za češko akademijo 200.000 gld., podaril jej je sedaj zopet novo zasobno hišo.

— Borzni davek je na Pruskem meseca oktobra znašal 1,932.675 mark. Borzejinci tega bremena tudi preveč niso občutili, saj so povprek veliki bogatini. In pa v naši ljubi Avstriji?

— O nemški repetirki poročajo „Hamburger Nachrichten“: Puška ima kaliber 7-8 mm, dvoje cev, da se preveč ena ne razgreje in magazin za pet patronov. Repetirka je en kilogram lažja in tako lična, da bi človek sodil, to je otroška puška.

— Hvaležen pijanček. V Leedsu na Angleškem sta več let v neko krčmo vsak dan zahajala star mož in pa izvošček z imenom Jurij Chapman. Starec se je večinoma upijal, izvošček pa ga je potem domov spravil. Zadoja tri leta se ta dva prijatelja nista več videla, ker je bil starec bolan. Minole dni je Chapmanu naznanil notar, da mu je stari prijatelj iz hvaležnosti za „prijazne usluge“ volil 70.000 gld.

— Najvišji dimnik na svetu je v Paisleyju na Škotskem; visok je 500 črevljev. Minole dni so najvišji dimnik v Ameriki zgradili, in sicer v Tall-Riversu, ki meri 340 črevljev.

— Hud mraz je bil minole dni na severnem Ruskem. V Arhangelskem je danes teden opoldne kazal stostopni toplomer 32 stopinj pod ničlo.

— Stavbeni polom v Berlinu. Minolo soboto teden so v Berlinu 150 stavb vstavili, ker niso imeli dotični podjetniki zadosti denarja.

— Izseljevanje „črnih vojšnikov“. Minister domobranstva je izdal ukaz, da se članom „črne vojske“, ki so izpolnili trintrideseto leto, ne sme zabranjevati izseljevanje v mirovnem času. Ta naredba pa ne velja za določbo mobilizacije.

Telegrami.

Dunaj, 1. decembra. Desničarskega posvetovanja se udeležujejo: dr. Rieger in dr. Meznik za češki klub, vitez Javorski in knez Czartoryski za poljski klub, grof Brandis in

Doblhammer za centumski klub, grof Hohenwart in dr. Kathrein za desničarsko-centumski klub.

Trst, 1. decembra. Brzojavka iz Benetk pravi, da bo sultan nemškemu cesarju vrnil obisk. Od Carigrada do Benetk se bo peljal z ladijo, odtod do Berolina pa po železnici.

Napolj, 2. decembra. Brzojavka tukajšnjega lista „Piccolo“ poroča iz Masave: Ras Alula in Mangaša sta dné 26. novembra Aduo napadla. Ras Alula je hotel svojega brata maščevati, katerega je Seyum na čelu posadke v Adui pustil in ki je pri branitvi mesta padel. Posadka je po deveturnem upor zbežala. Vojska rasa Alule in Mangaše je mesto oropala ter tudi ranjence pomorila. Seyum, ki je iz Makala z 2000 mož hitel na pomoč, je na potu zvedel o porazu.

Kajiro, 2. decembra. Emin paša je vladi svoj prihod v Zanzibar naznanil.

Listnica opravištv:

G. J. K. v Č.: Vaš poslani list se nam tje vrnil, ker se ne vé, kedo Vam ga pošilja; mi ne. Naj bi se sploh v našem imenu drugod ne pošiljalo, ali če kdo že pošilja, pošilja naj prav, da se nam [ne naklada nepotrebno delo, ker imamo s svojim posla dovolj.

Umrli so:

28. novembra. Marija Kavčič, zasebnica, 72 let, Stari trg št. 15, marasmus.

29. novembra. Martin Zupančič, prisiljenec, 37 let, Poljanski nasip 50, morbus brighii. — Guido pl. Haumeder, c. in kr. topničarski nadporočnik, 36 let, Turjaški trg 3, krvavenje možgan. — Jožefa Bostič, krojačeva žena, 46 let, Rožne ulice 33, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine
opazovanja		razkomera v mm	toplomera po Celziju			na 24 ur mm
30	7. u. zjut.	735-1	-4-2	sl. zap.	oblačno	0-00
	2. u. pop.	733-2	-1-8	sl. svzh.	"	
	9. u. zveč.	733-2	-2-2	"	"	
1	7. u. zjut.	734-4	-7-0	sl. svzh.	oblačno	0-00
	2. u. pop.	735-2	-2-6	"	megla	
	9. u. zveč.	738-1	-6-0	brezv.	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni -2-7° in 5-2° za 4-3° in 5-6° pod normalom.

Srednja temperatura obeh dni -2-7° in 5-2° za 4-3° in 5-6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	86 gld. 20 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	86 " 35 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 05 "
Akcijske avstr.-ogerske banke	919 " — "
Kreditne akcije	317 " 50 "
London	117 " 95 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 39 "
Cesarski cekini	5 " 62 "
Nemške marke	57 " 92 1/2 "

Zahvala.

Prijateljem in znancem, ki so javili ob boleznih in o smrti naše iskreno ljubljene tašče, oziroma matere, babice, sestre in tete, gospé

Marije Kavčič

toli tolažilno sočutje, dalje darovateljem krasnih vencev ter udeležencem pogreba drage pokojnice izrekajo najtoplejšo zahvalo

(1) žalujoči ostali.

V LJUBLJANI, dné 2. decembra 1889.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Lepota zob.

Nova ameriška

zobna glicerín-crème

(preskušena od zdravstvene oblasti)

KALODONT F. A. Sarg-ov sin in drugovi,
c. kr. dvorni zalagatelj
na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 35 kr.

V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschtzu, Vilji Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju.

(52—17)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkev v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priloge za prekupe so oljnatih barv v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (17)

Cenik na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Trgovskega pomočnika

v prodajalnico z mešanim blagom, z dobrimi svedočbami, večšega slovenščine in nemščine, zraven pa tudi jednega učenca vsprejme takoj

M. Gorišek.

P. Raka. Dolenjsko.

Kašelj, hripavost, bronhij, bo-
pljuč ozdravljajo **katranove pastile**
lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.
Škatljica 25 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (1)

Št. 8881.

Razglas.

(1)

Dné 2. januarja 1890. l. ob 10. uri dopoldne vršilo se bode v deželni dvorci

II. izžrebanje 4% obveznic
kranjskega deželnega posojila.

Od deželnega odbora kranjskega.
V Ljubljani, dné 30. nov. 1889.

Katoliška Tiskarna

priloga raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Marijacejske želodčne kapljice

posebno zdravilne pri želodčnih boleznih.

Izkušene pri pomanjkanju toka, slahosti želodca, napenjanju, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, gorečici, zlatenici, gnusju in bruhanju, glavobolu (če izvira iz želodca), krču v želodcu, zaprtju, prenapolnjenju želodca z jedili in pijačami. Cena ene steklenice z navodilom rabe 40 kr., dvojne steklenice po kr.

Osrédnji razpošiljatelj: Lekarnar KAROL BRADY, Kromeriz (Moravija).

Svarilo! Pristne marijacejske želodčne kapljice se mnogo ponarejajo. — V znak pristnosti mora biti vsaka steklenica v rudičnem zavrtju, na katerem je odtisnjena zgorajšnja varstvena znamka, poleg tega mora biti pa na vsakem navodilu rabe zaznamovano, da je bilo tiskano v tiskarni G. Guseka v Kromerizu.

(10)

Marijacejske čistilne kroglice.

Že več let z najboljšim uspehom pri zaprtju in zapekanju rahljene kroglice se sedaj mnogo ponarejajo. Paziti je tedaj treba na zgorajšnjo varstveno znamko in podpis lekarnarja C. Bradyja, Kromeriz. — Cena škatljici 20 kr., 6 škatljicam 1 gld. — Če se denar naprej pošlje, stane 6 škatljic s presto pošiljatelj 1 gld. 20 kr., 12 škatljic 2 gld. 20 kr.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice niso tajno sredstvo. Predpis je pri vsaki steklenici in škatljici naveden v navodilu rabe.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice se pristne dobivajo v Ljubljani: pri lekarnarju Piccoliju; — lekarnarju Svobodi; — v Postojni: pri lekarnarju F. Baccaricchi; — v Škofi Loki: pri lekarnarju Karolu Fabianju; — v Radovljici: pri lekarnarju Aleks. Robleku; — v Novem Mestu: pri lekarnarju Dominiku Rizzoliju; — lekarnarju Bergmannu; — v Kamniku: pri lekarnarju J. Močniku; — v Črnomlju: pri lekarnarju Iv. Blašku.